Stadskerk Nijmegen (OCP), 2 januari 2022, Openbaring des Heren (Driekoningen)
Voorganger: Ton Bun, marist

Deze viering is ook terug te zien op https://www.stadskerknijmegen.nl/vieringen-terugkijken/

[1e lezing: Jesaja 60, 1-6] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Sta op en schitter, je licht is gekomen,
over jou schijnt de luister van de HEER.
2 Duisternis bedekt de aarde
en donkerte de naties,
maar over jou schijnt de HEER,
zijn luister is boven jou zichtbaar.
3 Volken laten zich leiden door jouw licht,
koningen door de glans van je schijnsel.
4 Open je ogen, kijk om je heen:
ze stromen in drommen naar je toe;
je zonen komen van ver,
je dochters worden op de heup gedragen.
5 Je zult stralen van vreugde als je het ziet,
je hart zal van blijdschap overslaan.
De schatten van de zee zullen je toevallen,
de rijkdom van vreemde volken valt je in de schoot.
6 Een vloed van kamelen zal je land overspoelen,
jonge kamelen uit Midjan en Efa.
Uit Seba komen ze in groten getale,
beladen met wierook en goud.
Zij verkondigen de roemrijke daden van de HEER.

[Evangelie: Matteüs 2, 1-12] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Toen Jezus geboren was in Betlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. 2 Ze vroegen: ‘Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen.’ 3 Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. 4 Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. 5 ‘In Betlehem in Judea,’ zeiden ze tegen hem, ‘want zo staat het geschreven bij de profeet: 6 “En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden.”’ 7 Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, 8 en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: ‘Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het eer te bewijzen.’ 9

Nadat ze geluisterd hadden naar wat de koning hun opdroeg, gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. 10 Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. 11 Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich neer om het eer te bewijzen. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud en wierook en mirre. 12 Nadat ze in een droom waren gewaarschuwd om niet naar Herodes terug te gaan, reisden ze via een andere route terug naar hun land.

[overweging:]
Dierbare medegelovigen,

Met deze eerste zondag in het nieuwe jaar bevinden we ons nog helemaal in de sfeer van Kerstmis. Onze huizen en straten schitteren in deze donkere avonden nog volop van licht. Wij verlangen naar Licht, naar veel licht juist in deze dagen. Velen hopen op een perspectief, op uitzicht en toekomst nu onze wereld zo gesloten en donker is. Zal er Licht zijn in onze duisternis.
Al vanaf het begin klonk er het Woord: er zij Licht en er was Licht. Dat was al aan het begin van de schepping van hemel en aarde.
Dat goddelijk woord is opnieuw bekrachtigd in zijn menswording uit de schoot van Maria. Dat Woord is onder ons komen wonen. Het heeft zijn verblijf in onze wereld. Het is midden onder ons. De menswording van God heeft zich voltrokken zonder veel ophef en zonder veel triomfalisme. Het was eerder achteraf buiten de bebouwde kom. Profeten hadden al lang voorzegt dat de zoon uit het geslacht van David in Bethlehem geboren zou worden. Uiteindelijk werd het nieuws verspreid door engelen. Het bereikt de schaapherders in het duister van de nacht. Zij zijn de eerste nieuwsgierigen die afgaan op die hemelse klanken. Diep onder de indruk zien zij wat zij nooit hadden kunnen vermoeden. Er is een kind geboren. Op zijn geboorte kaartje staan zijn Naam: Emmanuel, God met ons. De zoon van God straalt blijdschap uit over de herders. Op hun beurt gaan zij vol blijdschap en opgewekt terug naar hun schapen.

De menswording van God straalt Licht uit dat zich verspreidt en langzaam doordringt in de duistere hoeken van de wereld. Het nieuws van de wonderlijke menswording van God reikt verder dan de herders. Het verschijnt als een ster aan de hemel. Wie het zien wil komt in beweging en onderneemt de reis naar Bethlehem. De goddelijke menswording schittert tot ver in het Oosten, het reikt tot aan de grenzen van de aarde.

De reis van de wijzen uit het Oosten is niet zomaar een pelgrimstocht naar een heilige plaats waar hemel en aarde elkaar raken. De evangelist Mattheus schildert deze pelgrimsreis als een spannend avontuur. Vanaf het begin is deze reis onder de spanning van de aardse machthebbers en de hemels vrede. De wijzen hebben gehoord over een pasgeboren koning der Joden. Hoe is dat te rijmen met het koningschap van Herodes. De pasgeboren zoon van

God wordt al koning der Joden genoemd. Dat zal uiteindelijk ook het opschrift worden op zijn kruis. De menswording van God draagt al het opschrift van zijn kruis, koning van de joden. Kribbe en kruis raken elkaar. Het Licht komt in de duisternis maar de duisternis aanvaardde het niet. Koning Herodes kon het Licht niet verdragen. Hij voelde zich bedreigd in zijn koningschap. Hij zat opgesloten in zijn eigen positie van de macht. Hogepriesters en Schriftgeleerden roept hij te hulp. Zij vertegenwoordigen de joodse overheid. Van hen mag verwacht worden dat zij thuis zijn in de joodse geschriften van wet en profeten. Zij kunnen Herodes niet overtuigen van wat zij lezen in de Schriften over Bethlehem. Heel Jerusalem was onrustig geworden over de komst van de Wijzen en het nieuws wat zij wisten te melden. Herodes vertrouwt het niet. Hij voelt zich niet op zijn gemak. Hij gebruikt de wijzen om een onderzoek in te stellen. Maar zij laten zich niet leiden door de opdracht van Herodes. Zij laten zich leiden door de ster boven aan de hemel die hen fascineerde en hen brengt bij het pasgeboren kind. Zij buigen diep en betuigen hun hulde. Zij vallen op hun knieën en reiken hun geschenken aan. Zij zien en aanschouwen in Jezus het Licht van de wereld. Het Licht is voor hen opgegaan als de ster aan de hemel. Het Licht van Christus schittert in volle glorie aan de donkere hemel voor wie er oog voor heeft. Herodes was er blind voor. De ster ging hem voorbij. Hij zoekt naar een list om dit wonderlijke Licht, deze mens geworden zoon van God uit de wereld te helpen. Ook de hogepriesters en Schriftgeleerden die zo thuis zijn in de wet en de profeten, zij die lezen over Bethlehem in het land van Juda, komen niet in beweging. Het goede nieuws van Godsmenswording verspreidt zich via schaapherders en wijzen uit het Oosten, niet langs de kanalen van autoriteiten, gezagsdragers en overheidspersonen.

Duisternis en donkere krachten, machten van het kwaad blijven krachtig aanwezig ook in onze wereld. De duisternis is machtig en het Licht lijkt er nauwelijks tegen op gewassen. De verleiding is groot ons mee te laten nemen en mee te gaan in de drijvende krachten van geweld, onruststokers, opruiers, verspreiding van negativiteit en jammerklachten. De menswording van God wil het goede nieuws zijn dat zijn Licht laat schijnen over onze duistere wereld. Het goddelijk Licht weerspiegeld zich in die vele kleine sterren onder ons die liefde uitstralen en vrede brengen. De weerspiegeling van Godsmenswording kun je zien in al wie hun leven geven voor gezondheid en welzijn van de naaste. God is mens geworden om ons op te nemen in zijn goddelijk leven. Dat kan langzaam groeien in onze voortdurende oefening in de aandacht en hartelijkheid jegens de ander. De liefde van God is onder mens geworden telkens als wij uit zijn liefde de kracht putten onze ogen open houden voor de ander. De menswording van God wil iedereen bereiken als een zon die opgaat voor elke mens. Een nieuwe dag, een nieuw jaar breekt aan voor ieder waar ook ter wereld. Het is te wensen dat dit nieuwe jaar en wij allen de pelgrimsweg gaan van vrede en verzoening.

De wijzen gingen langs een andere weg terug naar huis. De weg terug langs Herodes zou een weg worden van verdeeldheid, van geweld en tweedracht. De wijzen gingen terug langs een andere weg. Zij wilden het Licht van Christus met zich meedragen als een blijvende ster in

hun leven. Zij hadden hun leidsman en gids gezien op wie zij hoopten. Zonder enige achterdocht of wantrouwen wisten zij dat de liefde van God mens is geworden in Jezus van Nazareth, geboren in Bethlehem, kind van Maria, zoon van God. Het is een bron van blijdschap, het geeft goede moed en hoop op toekomst. Hij zal het Licht zijn dat nooit meer dooft, een ster die nooit meer ondergaat.

Ton Bun SM, ton.bun46@gmail.com